

© Ros Ribas

in memoriam
la quinta del biberó
text i direcció **Lluís Pasqual**
La Kompanyia Lliure

TEATRE LLIURE MONTJUÏC . del 14 d'octubre al 13 de novembre

In memoriam

La quinta del biberó

text i direcció **Lluís Pasqual / La Kompanyia Lliure**

intèrprets **Joan Amargós / Enric Auquer / Quim Àvila / Eduardo Lloveras / Lluís Marquès / Joan Solé**

músics violins **Oriol Algueró i Ricart Renart** / violoncel **Oriol Aymat/Joan Palet** / clavicèmbal i orgue **Dani Espasa/Marc Díaz** / veu **Robert González**

direcció musical **Dani Espasa** / escenografia **Lluís Pasqual** / vestuari **Alejandro Andújar** / caracterització **Eva Fernández** / il·luminació **Pascal Merat** / so **Roc Mateu i Igor Pinto** / vídeo **Franc Aleu**

ajudant de direcció **Iban Beltran** / assistent de direcció **Òscar Fabrès** / ajudanta de vestuari **Maria Albadalejo** / assistents de vídeo **Carles Tamayo i Enric Vilageliu** / professor de dicció **Pere Navarro-URV** / professor de cant **Xavier Mestres**

confecció de vestuari **Època Barcelona** / acabats **María Calderón**

coproducció **Teatre Lliure i Temporada Alta - Festival de Tardor de Catalunya Girona/Salt 2016**

agraïments especials a **Josep Sánchez Cervelló, Assumpta Montellà, Emma Aixalà, Carlos Latre, Jordi Bonet-Oído** estudi de gravació i **Josep Ferrando**

i als 'biberons' **Josep Aguiló, Ramon Arau, Andreu Català, Joan Fàbrega, Pere Godall, Lleó Ferrando, Antoni Guri, Ricard Pedrals, Josep Salvador Pujades, Antonio Roig, Alfons Soler i Jaume Vallès**

espectacle en català durada aproximada **1h. 25' sense pausa**

seguiu #laquintadelbiberó al twitter

sobretítols en castellà i anglès el dissabte a partir del **22/10**

28/10 funció accessible per a persones amb discapacitat auditiva i/o visual

23/10 col·loqui amb la companyia després de la funció **EN DIRECTE!** a través del web a partir de les 19:40h. aprox.

29/10 Àgora Lliure - UPF després de la funció: conversa amb **Josep Sánchez Cervelló**, catedràtic d'Història Contemporània (URV) modera **Teresa Ferré**, professora associada d'Història del Periodisme (URV)

espectacle recomanat pel Servei Educatiu del Teatre Lliure

horaris de dimarts a divendres **a les 20:30h.**
dissabte **a les 19h.**
diumenge **a les 18h.**

preus **29Ö**
26Ö compra avançada
22Ö dimarts i dimecres (dies de l'espectador)
24,50Ö amb descompte* (excepte els dies de l'espectador)
18Ö Tarifa Plana Abonament Espectador
15Ö Carnet Jove i menors de 30 anys Tarifa última fila (en determinades funcions)

període de gira del 17/11 al 18/12 de 2016 / contractació oberta gira@teatrelliure.com

19/11	Teatre Auditori de Manacor
26/11	Teatre Monumental de Mataró
del 22/02 al 12/03	Teatro María Guerrero de Madrid

1938. Tenen 17 anys i els envien a primera línia de foc de la batalla que marcarà la Guerra Civil espanyola (1936-39). Els nois de **La Kompanyia Lliure** debuten recordant la lleva del biberó a partir del testimoni de alguns supervivents. Un homenatge.

Aquest espectacle forma part del recorregut **Guerra i pau**, format també pels espectacles següents

Història de **Jan Vilanova Claudín** direcció **Pau Roca** cia. **Sixto Paz Produccions**
Montjuïc/Espai Lliure de l'11 al 22 de gener

Davant la jubilació de **Thomas Bernhard** direcció **Krystian Lupa**
Gràcia del 13 de gener al 5 de febrer

Ragazzo autoria i direcció **Lali Álvarez Garriga** cia. **Teatre Tot Terreny**
Montjuïc/Espai Lliure del 3 al 12 de febrer

Masacre autoria i direcció **Alberto San Juan** cia. **Teatro del Barrio**
Montjuïc/Espai Lliure del 29 de març al 2 d'abril

La maternitat d'Elna a partir de l'obra de **Assumpta Montellà** dramaturgia **Pablo Ley**
direcció **Josep Galindo** cia. **Projecte Galilei**
Montjuïc/Espai Lliure del 24 al 30 d'abril

Cúbit autoria i direcció **Josep Maria Miró** cia. **La Ruta 40**
Montjuïc/Espai Lliure del 17 al 28 de maig

Dia 5 de setembre

He matat un home! Potser per tranquil·litzar la meva consciència hauria de dir que he liquidat un adversari, que he suprimit un enemic. però jo sé que això no val i menys encara en les circumstàncies en què s'ha produït. He matat un home i jo no puc enganyar-me a mi mateix...

Ha sortit del seu clot de tirador, situat una mica més avançat que la trinxera, i en passar per una clariana... No era pas la primera vegada que el veia abandonar el seu lloc i encaminar-se rabent cap al cim de la posició. No hi deu haver cap rasa que comuniqui el seu pou de tirador amb la trinxera. Apareixia sempre en el moment més impensat i la seva exposició durava només uns segons. Al temps d'engaltar el fusell ja s'havia fet fonedís. Avui m'ha trobat amb l'arma a punt, ell s'ha deturat un instant en aquella clapa pelada, la seva figura ha coincidit exactament amb el meu punt de mira... Ha estat un gest instintiu, el meu. L'home ha baixat a tomballons, rostos avall, fins que ha restat immòbil. Si no fos que ha quedat en una positura una mica estranya diríeu que dorm. Jo sé que d'aquest son no es despertarà mai. És mort!

Malgrat que d'això ja fa una bona estona, ningú dels seus no baixa a recollir-lo. Deuen esperar que es faci fosc. Temen els meus trets; els fa por la meva punteria. Ells no saben que, ara, tot jo tremolo com una fulla d'arbre i que no seria capaç d'encertar un elefant a tres passes. D'altra banda, si veiés que algú es dirigeix a enretirar-lo no dispararia pas. No dispararia! No dispararia? Estic segur que no ho faria? La meva acció d'abans ha esta impensada; producte d'un reflex incontenible que t'obliga a prémer el gallet al més petit moviment; a la sospita més lleu. Ara ja estic previngut i tinc la seguretat que no dispararia. Maldament fos per no veure més homes estesos, en una posició una mica estranya, com si dormissin...

Fosqueja. L'home encara rau allà mateix, en la mateixa positura.

Francesc Grau i Viader

Dues línies terriblement paral·leles (diari d'un combatent de disset anys)

La batalla de l'Ebre fou la més decisiva de la Guerra, perquè les tropes franquistes foren incapaces d'ocupar Madrid, que era el que volia Franco per obtenir el reconeixement internacional del seu règim.

L'Exèrcit Popular de la República a l'Aragó acabà desbandant (l'abril del 1938), que és el pitjor que li pot passar a una tropa regular perquè vol dir que els soldats, presos del pànic, corren amb l'objectiu de tornar-se'n cap a casa. I executen als qui volen barrar-los el pas.

Segons assenyala Negrín (president del govern de la República) no hi havia entre el Segre i Barcelona cap força militar lleial, per la qual cosa si els franquistes haguessin atacat des del cap de pont que tenien a Balaguer, haurien ocupat la capital catalana sense dificultat, i la guerra segurament acabat un any abans. Però el dictador, com ha explicat el coronel Blanco Escolà, era un militar incompetent i africanista, i en contra del parer dels seus generals - com Aranda, cap de l'Exèrcit de Galícia; com García Valiño, cap de l'exèrcit del Maestrat; com Martínez Campos, cap de l'artilleria - Franco, en lloc d'ocupar la resta de Catalunya (ja havia conquerit Lleida i la dreta de les Terres de l'Ebre), marxà des de Vinaròs, per on havia aïllat Catalunya de la resta del territori republicà, cap a València per allargar la Guerra.

Aquesta digressió franquista permeté reorganitzar l'exèrcit de l'Ebre, format a partir de les unitats republicanes destrossades a l'Aragó. La base d'aquest nou exèrcit foren el Vè. Cos d'Exèrcit dirigit per Juan Modesto i format per les divisions 3a. Tagüeña, la 1a. Lister i la 45 Internacional Hans Khale. Per cobrir les nombroses baixes, s'ordenà la realització de noves lleves el 13 d'abril, entre elles la lleva del 1941, que seria conformada pels qui haguessin d'anar a servir l'any 1941 quan tinguessin 21 anys, però les necessitats de la guerra els obligà a fer-la quan en tenien 17 o 18. A Federica Montseny se li atribueix la frase que eren tan joves que encara prenién el biberó. Envelliren els que tingueren la sort de sobreviure, però pagaren un elevat preu en vides, molts dels quals cregueren que combatien per la causa de la llibertat, tal com em digué el meu pare.

Josep Sánchez Cervelló

catedràtic d'història Contemporània (URV)

la crítica ha dit...

Escrit i dirigit per Lluís Pasqual, és un acostament poderosíssim, lúcid i commovedor a un dels episodis més terribles de la nostra guerra: la lleva d'adolescents enviats a morir a la primera línia del front de l'Ebre. (...) Extraordinària, necessària funció, de les que no s'obliden. Un document, entre testimoni i homenatge, que el director del Lliure ha construït a partir de la memòria dels supervivents, en la línia de *La guerra buena*, de Studs Terkel, tot i que aquí es narra des de l'ultratomba: l'objectiu principal no és, crec, tornar la veu als morts. (...) Poques vegades he vist explicar la guerra en escena d'una manera tan veraç. (...) L'entrega, l'energia, la perícia interpretativa d'aquests joves actors, línia per línia, gest rere gest, és d'una altíssima potència dramàtica. La vivacitat d'Eduardo Lloveras, que recorda un jove Paco Rabal. La profunditat de veu i de mirada de Joan Solé. La malenconia de Quim Àvila. L'humor i l'esmolada fúria d'Enric Auquer. L'estoic rancor de Joan Amargós, el soldat conscient de ser carn de canó. L'enyor de Lluís Marqués, escrivint, per aferrar-se a alguna cosa, ràpids poemes en una llibreta. Tot suma a *La quinta del biberó*. La il·luminació ardent de Pascal Merat, els uniformes ratats d'Alejandro Andújar, les no menys encertades caracteritzacions d'Eva Fernández. Les imatges i vídeos de Franc Aleu (...) La bellesa i singularitat de la música: els magnífics intèrprets, Oriol Algueró, Ricard Renard, Oriol Aymat, Dani Espasa, Robert González. (...) Sota una aparent simplicitat, el text és un prodigi d'estructura, de construcció de l'emoció, amb dos grans crescendos: quan els reclutes maten per primera vegada i quan els arriba l'hora. (...) En acabat, el nostre cor és amb ells: és com si s'acabessin de morir aquells germans que no hem conegut. I les seves veus llunyanes ressonen encara, vivíssimes, gràcies a aquest espectacle. L'estrena al Teatre Municipal de Girona, al Temporada Alta, ha estat tot un esdeveniment. La funció serà al Lliure de Montjuïc del 14 d'octubre al 13 de Novembre. A finals de febrer arribarà al María Guerrero, en castellà. I després està prevista una gira espanyola i internacional. Cal insistir que no s'han de perdre *La quinta del biberó*?

Marcos Ordóñez (El País)

Pasqual ha seleccionat sis joves actors de La Kompanyia Lliure per representar aquella tropa adolescent que havia estat reclutada sense una informació prèvia adequada, i convençuda en molt bona mesura que anava a la defensa de la Llibertat... des de la primera línia del front. (...) L'eficiència i bon gust de Lluís Pasqual li han permès assumir el contingut i l'organització de l'espai escènic amb uns resultats esplèndids. El gris fosc domina en un àmbit pràcticament despulat d'objectes. (...) El muntatge de *La quinta del biberó* amb la música, les llistes de reclutats i morts en combat, el minut de silenci respectuós, les paraules i rostres projectats dels polítics de l'època... té quelcom de ritual emotiu.+

Joan Anton Benach (La Vanguardia)

En els 25 anys d'història del Temporada Alta mai s'havia viscut una sacsejada emocional com la de divendres a la nit. *In memoriam. La quinta del biberó*, muntatge inaugural amb text i direcció de Lluís Pasqual i interpretat per La Kompanyia Lliure, va provocar una commoció al Municipal de Girona. (...) Al final, i amb llàgrimes als ulls, els espectadors es van posar drets com un ressort per aclamar els que havien aconseguit traslladar-los les conseqüències de la terrible injustícia comesa amb una generació obligada a ser sacrificada com a carn de canó. (...) No es va sentir ni una mosca quan es va arribar al dramàtic final, amb monòlegs que van deixar el públic clavats a la butaca i testimonis dels que es van salvar per acabar en presons o en camps de concentració. Quan un dels supervivents va demanar un minut de silenci per la memòria dels desapareguts en combat el públic es va aixecar per respectar-lo. I un rèquiem va culminar aquest aclaridor i emotiu espectacle.+

César López Rosell (El Periódico)

El rèquiem *In memoriam* de Lluís Pasqual va inaugurar divendres el Temporada Alta amb una ovació llarga i emotiva, amb el públic dret, tocat, una reacció que segur que es repetirà quan l'espectacle iniciï la temporada al Teatre Lliure el 14 d'octubre. Porten el relat sis combatents de la Lleua del Biberó reclutats l'abril del 1938 quan eren menors d'edat. (...) *In memoriam* és i no és un homenatge, és i no és un espectacle de guerra. Hi ha testimonis reals, però tots són destil·lats dins dels sis protagonistes, un recurs que humanitza una batalla de xifres inabastables. (...) Pasqual esquiva el més difícil en un homenatge als vençuts, el panegíric, el maniqueisme i la grandiloqüència i troba l'equilibri entre els fets, les emocions i la justa lloança als que es van sacrificar per defensar la República malgrat que la República no es va sacrificar per ells.

Laura Serra (Ara)

Pasqual construeix un gran homenatge, en paraules seves a la cerimònia civil que no van tenir mai a aquells combatents adolescents i a la memòria d'una generació perduda. (...) Després d'explicar cada actor què va ser de cadascun d'ells. Un va morir a mans de l'enemic, un altre a les mans dels seus propis caps, també es van suïcidar, van quedar esguerrats o van passar anys en camps de concentració. , van encendre espelmes i van demanar un minut de silenci per les víctimes de la contesa, tant les que van morir com les supervivents. El públic es va posar dret enmig d'un silenci que es podia tallar, trencat al final de la funció per gairebé cinc minuts d'un aplaudiment unànim. (...) L'escriptor Josep Maria Fonalleras va assegurar que és una reflexió magnífica sobre l'absurd de la guerra. La socialista Meritxell Batet, la va considerar bona, amb molt de ritme i moltíssima força que arrossega el públic.+

Marta Rodríguez (El País)

Un espectacle tan estremidor com necessari. Estremidor perquè *In memoriam* retrata de manera crua i directa les vivències del grup de joves que cap al final de la Guerra Civil, quan només tenien 17 o 18 anys, van ser portats al front de l'Ebre. (...) Necessari, el muntatge que ha escrit i dirigit de manera brillant Lluís Pasqual, amb l'objectiu de reivindicar i mantenir viva la memòria d'aquells joves que van haver de frontar contra la seva voluntat un destí que ja estava escrit i que ja se sabia que seria cruel, molt cruel. (...) Els integrants de La Kompanyia Lliure, el seu treball és convincent, enèrgic i sensible, combinant l'horror de la guerra amb els moments de distensió, que també n'hi havia. (...) Com més gent conegui la història d'aquells joves, millor; i *In memoriam* es una excel·lent manera de fer-ho.+

Alfons Petit (Diari de Girona)

Lluís Pasqual ret homenatge [a aquesta lleva] amb una obra de teatre, *In memoriam*, capaç de fer estremir el públic no només per la cruesa del text, sinó també per la innocència que desprenen els personatges.+

Álvaro Colomer (El Mundo)

el director

Lluís Pasqual Reus, 1951

Llicenciat en Filosofia i Lletres, en la especialitat de Filologia Catalana, per la Universitat Autònoma de Barcelona, i llicenciat en Art Dramàtic per l'Institut del Teatre de la Diputació de Barcelona. Dirigeix el seu primer espectacle, *Roots*, de Arnold Wesker, el 1968.

És fundador del Teatre Lliure de Barcelona el 1976, on hi dirigeix el primer espectacle, *Camí de nit*. Als 32 anys, el 1983, és nomenat director del Centro Dramático Nacional - Teatro María Guerrero de Madrid.

El 1990 se'n va a París per dirigir durant sis anys l'Opéra - Théâtre de France. Els anys 1995 i 1996 dirigeix la Biennial de Teatre de Venècia. Entre el 1997 i el 1999, per encàrrec de l'Ajuntament de Barcelona, és comissari del Projecte Ciutat del Teatre. Del 1998 fins al 31 de desembre del 2000 codirigeix el Teatre Lliure.

El febrer del 2004 entra a formar part del Teatro Arriaga de Bilbao com a assessor artístic, des d'on impulsa el Projecte BAT, un laboratori de formació, col·laboració pedagògica i promoció i creació d'espectacles contemporanis.

És director del Teatre Lliure des de la temporada 2011/12.

últimes direccions escèniques

A teatro con Eduardo, de E. De Filippo. Teatre Lliure 2016

Crec En Un Sol Déu / Dona no reeducable, de S. Massini. Teatre Lliure 2015.

El rei Lear, de W. Shakespeare. Teatre Lliure 2015.

Love for Shakespeare. Teatre Lliure 2014.

Finale di partita, de Samuel Beckett. Napoli Teatro Festival 2014.

El caballero de Olmedo, de F. Lope de Vega. Teatro Pavón . Teatre Lliure 2014.

Recordant la Fedra. Teatre Lliure 2013.

Els feréstecs, de C. Goldoni. Teatre Lliure 2013.

La casa cremada, de A. Strindberg. (lectura dramatitzada). Teatre Lliure. 2013.

Blackbird, de D. Harrower. Teatre Lliure. 2013.

Quitt, de P. Handke. Teatre Lliure . CDN 2012.

La casa di Bernarda Alba, de F. García Lorca. Napoli Festival Teatro Italia 2011.

Blackbird, de D. Harrower. Piccolo Teatro di Milano 2011.

últimes direccions escèniques d'òpera

Il prigionero / Suor Angelica, de L. Dallapiccola / G. Puccini. Teatro Real, 2012 - Gran Teatre del Liceu 2014.

La Donna del lago, de G. Rossini. Opera Paris 2010 / Teatro alla Scala Milano 2011.

Manon Lescaut, de G. Puccini. Opera Lyon 2009.

Château Margaux i *La viejecita*, de M. Fernandez Caballero. Teatro Arriaga 2009.

Tristan und Isolde, de R. Wagner. Teatro Real Madrid 2008.

Les noces de Figaro, de W.A. Mozart. Gran Teatre del Liceu 2008 / 2012.

guardons recents

Premi de la crítica operística de Barcelona al millor espectacle líric per *Châteaux Margaux i La viejecita*, 2009.

Premi Butaca al Director Teatral per *La casa de Bernarda Alba*, 2009.

Premi ADE de Direcció per *La casa de Bernarda Alba*, 2009.

Premi Internacional Terenci Moix per la seva trajectòria en les arts escèniques, 2013.

Premi Butaca a la Millor direcció per *Els feréstecs*, 2013.

Creu de Sant Jordi de la Generalitat de Catalunya, 2015.

Premi CERES 2015 al Millor Espectacle per *El rei Lear*.

Premi Butaca 2015 al Muntatge Teatral per *El rei Lear*.

Premi Max 2016 a la Millor adaptació per *El rei Lear*.

La Kompanyia Lliure

El projecte, iniciat la temporada 2013/14, estrena formació per als pròxims 3 anys. **Joan Amargós, Quim Àvila, Clàudia Benito, Raquel Ferri, Eduardo Lloveras, Andrea Ros, Joan Solé i Júlia Truyol** són els nous integrants de **La Kompanyia Lliure**. Tenen entre 20 i 30 anys i van ser triats al mes de març per un jurat de 9 professionals vinculats d'una manera o altra al Lliure i la direcció artística d'aquest teatre, després d'haver passat tres setmanes d'intenses sessions de treballs i una audició final. Aquesta temporada seran protagonistes, tot junts o separats i en solitari o acompanyats d'altres intèrprets dels muntatges següents.

In memoriam. La quinta del biberó

creació i direcció **Lluís Pasqual**

Montjuïc. del 14 d'octubre al 13 de novembre

Revolta de bruixes

de **Josep Maria Benet i Jornet** direcció **Juan Carlos Martel Bayod**

Montjuïc / Espai Lliure. del 2 de novembre al 4 de desembre

Moby Dick, un viatge pel teatre

dramatúrgia **Marc Artigau** direcció **Juan Carlos Martel Bayod**

imatges i espai escènic **Frederic Amat**

Montjuïc. del 14 de gener al 12 de febrer

Així mateix, durant els mesos de maig i juny del 2017 La Kompanyia Lliure començarà a preparar un muntatge nou, encara per determinar, que es representarà previsiblement a mitjans de juliol 2017 al Lliure, en el marc del Festival Grec de Barcelona 2017.

A banda de la activitat vinculada als espectacles, els membres de La Kompanyia Lliure participaran també durant la temporada 2016/17 en tallers dedicats a aspectes que vinculen el treball actoral amb la realitat present.

En l'àmbit de la inclusió social, durant el mes de maig del 2017 la actriu anglesa Kelly Hunter i l'actor Greg Hicks (vinculat a la Royal Shakespeare Company) prepararan La Kompanyia Lliure per interpretar *La tempesta* de Shakespeare amb infants amb Trastorn de l'Aspecte Autista (TEA), a partir del Heartbeat Method ideat per ella mateixa. Una coproducció Teatre Lliure i Flute Theater que compta amb el suport del British Council i amb la col·laboració de Fundació Damm i Fundació Banc Sabadell.

En l'àmbit de l'escriptura escènica contemporània, el director Pablo Messiez, Premi Max 2016 a la Millor Direcció d'Escena per *La pedra oscura* (un espectacle que es va poder veure a Gràcia el febrer del 2016), treballarà amb La Kompanyia Lliure diversos aspectes de l'expressió emocional en escena.

En el marc de la xarxa Mitos 21, de la qual forma part aquest teatre des de l'any 2012, La Kompanyia Lliure participarà en el projecte *Topographies of Paradise*, en el qual treballarà la crisi dels refugiats sirians a partir del testimoni directe d'experts i creadors. Durant dues setmanes, diversos teatres de la xarxa plantejaran escenaris que puguin conformar un futur espectacle.

són col·laboradors de La Kompanyia Lliure